

Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesinde Değişiklik Yapan ve 1979'da Tadil Edilen Paris Metnine Katılmamızın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 12.7.1995 Sayı : 22341)

Kanun No
4117

Kabul Tarihi
7.7.1995

MADDE 1. – Edebiyat ve Sanat Eserlerinin Korunmasına İlişkin Bern Sözleşmesinde değişiklik yapan ve 1979'da tadil edilen Paris Metnine, 33 üncü maddesinin (1) numaralı paragrafına ihtirazi kayıt konulmak suretiyle katılmamızın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Edebiyat ve Sanat Eserlerinin
Korunmasına İlişkin Bern
Sözleşmesi

Paris Belgesi
24 Temmuz 1971

28 Eylül 1979
Tarihinde Tadil Edilmiştir.

Birlik ülkeleri, eser sahiplerinin edebiyat ve sanat eserleri üzerindeki haklarını mümkün olduğu kadar etkili ve birbirine uyumlu bir şekilde korumak ortak arzusu ile hareket ederek,

1967 yılında Stockholm'de yapılan Revizyon Konferansı çalışmalarının önemine inanarak, Stockholm Konferansında kabul edilen Belgenin 1-20 ve 22-26 ncı maddelerini değiştirmenizin muhafaza ederek metnin yeniden düzenlenmesini kararlaştırmışlardır.

Sonuç olarak aşağıda imzaları bulunan Temsilciler, usulüne uygun yetki belgelerini sunarak aşağıdaki hususları kabul etmişlerdir.

Madde 1-

Bu Sözleşmenin uygulanacağı ülkeler, eser sahiplerinin edebiyat ve sanat eserleri üzerindeki haklarını korumak amacıyla bir Birlik kuracaklardır.

Madde 2

(1) "Edebiyat ve Sanat Eserleri" deyimi, ifade şekli ne olursa olsun, edebiyat, bilim ve sanat alanındaki kitaplar, dergiler ve diğer yazılar; konferanslar, kitaplar, vaazlar ve benzer nitelikteki diğer eserler; dramatik veya dramatik müzik eserleri, koreografik eserler ve gösteri eğlenceleri; sözlü veya sözsüz müzikal kompozisyonlar; sinema tekniğine benzer bir yöntemle ifade edilen sinema eserleri; çizim, sulu ve yağlı boya resim, mimarlık, heykeltıraşlık, oymacılık ve taş basma eserler, fotoğraf tekniğine benzer bir yöntemle ifade edilen fotoğraf eserleri, uygulamalı sanat eserleri; resimlendirmeler, haritalar, planlar, krokiler ve coğrafya topoğrafya, mimarî veya bilimsel üç boyutlu eserler gibi bütün ürünleri içerir.

(2) Bununla birlikte, maddî bir form içinde tespit edilmedikçe korunamayacak olan genel ve özel herhangi bir kategorideki eserlerin tanımlanması Birlik içindeki ülkelerin mevzuatı tarafından düzenlenir.

(3) Çeviriler, işlemler, müzik düzenlemeleri ve edebiyat ve sanat eserlerindeki diğer değişimler, özgün eser üzerindeki haklara zarar vermeksizin, özgün eser olarak korunur.

(4) Yasama, yönetim ve yargı niteliğini taşıyan resmî metinler ve bu gibi metinlerin resmî çevirileri için öngörülecek koruma Birlik ülkelerinin mevzuatı ile düzenlenir.

(5) Ansiklopediler ve antolojiler gibi içeriği seçme ve düzenlemelerden oluşan ve fikir yaratıcılığı sonucu olan edebiyat ve sanat eserleri derlemeleri, bu gibi derlemelerin bölümlerini oluşturan her eser üzerindeki haklar saklı kalmak kaydıyla korunur.

(6) Bu maddede söz edilen eserler bütün Birlik ülkelerindeki korumadan yararlanır. Bu korumadan eser sahibi ve halefleri yararlanır.

(7) Bu Sözleşmenin 7 (4) Maddesinin hükümlerine uyarak, korunacak olan uygulamalı sanat, endüstriyel tasarımlar ve modellere ve bu tür çalışmaların altında yatan koşullara, uygulanan yasaların boyutunu belirleme Birlik içindeki ülkelerin mevzuatı ile düzenlenecektir. Menşei ülkesinde yalnızca tasarım ve model olarak korunan eserler, Birliğin diğer bir ülkesinde, o ülkede sadece bu tür tasarım ve modellere sağlanan özel koruma sağlanacaktır. Bununla birlikte, eğer o ülkede özel bir koruma yoksa, bu tür çalışmalar, sanatsal eserler olarak korunacaktır.

(8) Bu Sözleşmede öngörülen koruma, günlük haberler veya salt basın haberi niteliğini taşıyan çeşitli olaylar hakkında uygulanmaz.

Madde 2 (Tekrar)

(1) Siyasal konuşmalar ile yargılama sırasında yapılan konuşmaların kısmen veya tümüyle, yukarıdaki madde ile öngörülen korumanın dışında tutulması Birlik ülkelerinin mevzuatı ile düzenlenecektir.

(2) Dersler, konuşmalar ve topluma sunulan benzer nitelikteki diğer eserlerin basın ve radyo tarafından yeniden üretilmesi, kamuya medya ile iletilmesi ve bu Sözleşmenin 11 (Tekrar) (1) maddesinde öngörüldüğü gibi kamu haberleşmesine uyarak bu tür kullanım bilgi amacı taşıdığı zaman ki koşulları belirlemek Birlik ülkelerinin mevzuatı ile belirlenir.

(3) Ancak, yukarıdaki paragrafta söz edilen eserlerin derlemesini yapma hakkı münhasıran eser sahibine aittir.

Madde 3

(1) Bu Sözleşmede öngörülen koruma :

(a) Eserleri yayımlanmış olsun veya olmasın, Birlik ülkelerinden birinin uyruğu olan eser sahiplerine;

(b) Birlik ülkelerinden birinin uyruğu olmayan ve eserleri bu ülkelerden birinde ilk defa yayımlanan veya Birlik ülkelerinde veya Birlik ülkesi olmayan bir ülkede aynı anda yayımlanan eser sahiplerine;
uygulanır.

(2) Birlik ülkelerinden birinin uyruğunda olmamakla birlikte, ikametgâhları bu ülkelerden birinde bulunan eser sahipleri, bu Sözleşme amaçları için o ülkenin uyrukları ile benzer muameleye tabi tutulur.

(3) "Yayımlanmış Eserler", çalışmanın yapısı dikkate alınarak, basım yöntemi ne olursa olsun, kamunun gereksinimlerini karşılayacak sayıda bulunan, yazarının rızası ile basılmış eserler anlamını taşır.

Dramatik, dramatik-müzik, sinematografik veya müzik eserleri, bir edebiyat eserinin temsili, bir edebiyat ve sanat eserinin radyo ve televizyon ile yayınlanması veya kablo ile dağıtımı, bir sanat eserinin sergilenmesi ve bir mimari eserin yapımı "yayın" anlamını taşımaz.

(4) Bir eserin, iki veya daha fazla ülkede yayımdan itibaren otuz gün içinde yayımlanması halinde eser aynı anda yayımlanmış sayılır.

Madde 4

Bu Sözleşmede öngörülen koruma, 3 üncü maddedeki şartlar yerine getirilmemiş olsa dahi,

(a) Yapımcısının ikametgâhı veya çalışma merkezi Birlik ülkelerinin birinde bulunan sinema eseri sahiplerine,

(b) Birlik ülkelerinin birinde yapılan mimari eserlerin veya Birlik ülkelerinin birinde bulunan bir bina veya diğer yapılarda bulunan diğer sanat eserlerinin sahiplerine uygulanır.

Madde 5

(1) Eser sahipleri bu Sözleşme ile korunan eserleri ile ilgili olarak, bu sözleşme ile özel olarak verilen haklar yanında kaynak ülkeden başka Birlik ülkelerinde kendi uyruklarına tanındıkları veya daha sonra tanıyabilecekleri haklardan yararlanır.

(2) Bu haklardan yararlanma ve uygulama herhangi bir formaliteye tabi değildir; bu gibi yararlanma ve uygulama, eserin kaynak ülkesindeki mevcut korumadan bağımsızdır. Sonuç olarak, bu Sözleşme hükümlerinden ayrı olarak korumanın kapsamı, eser sahibine hakkını korumak için tanınan düzeltme yolları gibi yalnızca korumanın talep edildiği ülke kanunları ile düzenlenir.

(3) Kaynak ülkede koruma iç hukuk ile düzenlenir. Ancak, eser sahibinin, bu Sözleşmeye göre korunan eserin kaynak ülkesinin uyruğu olmaması halinde eser sahibi bu ülkede ulusal eser sahiplerine tanınan benzer haklardan yararlanır.

(4) Kaynak ülke :

(a) Birlik ülkelerinden birinde ilk defa yayınlanan eserler; farklı koruma süreleri öngören çeşitli Birlik ülkelerinde aynı anda yayımlanan eserlerin mevcudiyeti halinde mevzuatı ile en kısa koruma süresi tanıyan ülke;

(b) Birlik ülkeleri dışında bir ülke ile bir Birlik ülkesinde aynı anda yayınlanan eserler ile ilgili olarak Birlik ülkesi; sonraki ülke;

(c) Birlik ülkeleri dışında bir ülkede yayınlanmamış veya bir Birlik ülkesi ile aynı anda yayımlanma niteliği taşımaksızın ilk defa yayınlanmış eserler ile ilgili olarak eser sahibinin uyruğu Birlik ülkesi;

Ancak,

(i) Sinema eserlerinde, Birlik ülkesinde yapımcının çalışma merkezi veya ikametgâh bulunduğu takdirde kaynak ülke, bu ülke olacaktır, ve

(ii) Bir Birlik ülkesinde yapılan mimari eserlerin veya bir bina veya diğer yapılarda bulunan diğer sanat eserleri ile ilgili olarak kaynak ülkenin bu Birlik ülkesi olduğu kabul edilecektir.

Madde 6

(1) Birlik dışında bir ülkede, Birlik ülkelerinden birinin uyruğundan olan eser sahiplerinin eserlerinin yeterli ölçüde korunmaması halinde, sonraki ülke ilk yayım tarihinde diğer ülkenin uyruğundan olan ve Birlik ülkelerinin birinde ikametgâhı bulunmayan eser sahiplerine tanınan korumayı kısıtlayabilir. İlk yayımın yapıldığı ülke kendisi için bu hakkın kullanılmasını kısıtladığı takdirde, Birliğin diğer ülkelerinde bu gibi özel muameleye tabi eserlere ilk yayımın yapıldığı ülkede öngörülen korumadan daha geniş bir koruma uygulaması istenemez.

(2) Yukarıdaki paragrafa dayanarak öngörülecek hiçbir kısıtlama, bu gibi kısıtlamanın yürürlüğe konulmasından önce, Birlik ülkelerinden birinde yayımlanan bir eserle ilgili olarak, eser sahibinin elde edeceği hakları etkilemez.

(3) Bu maddeye uygun olarak telif hakkı verilmesini kısıtlayan Birlik ülkeleri, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı Genel Müdürlüğüne (bundan sonra genel müdür olarak anılacaktır), korumanın kısıtlandığı ülkeleri ve bu ülkelerin uyrukları olan eser sahiplerinin haklarına getirilen kısıtlamaları belirleyen yazılı bir beyanname verir. Genel müdür bu beyannameyi bütün Birlik ülkelerine derhal iletir.

Madde 6 (Tekrar)

(1) Eser sahibinin malî haklarından bağımsız olarak ve bu hakların devrinden sonra dahi eser sahibi eseri üzerindeki sahipliğini ileri sürerek eserinde yapılacak her türlü tahrifatı, bozulma, diğer değişiklikleri, onur veya şöhretine zarar verebilecek her türlü küçük düşürücü fiillere itiraz etme hakkına sahip olacaktır.

(2) Yukarıdaki paragrafa uygun olarak eser sahibine tanınan haklar, kendisinin ölümünden sonra en az malî hakların oratadan kalkmasına kadar devam eder ve korumanın talep edildiği ülkenin mevzuatı ile yetki verilen kişiler veya kuruluşlar tarafından kullanılır. Ancak Sözleşmeye katılma veya onama sırasında mevzuatında yukarıdaki paragrafta öngörülen bütün haklar ile ilgili olarak eser sahibinin ölümünden sonra koruma sağlamamış ülkeler, bu haklardan bazılarının eser sahibinin ölümünden sonra devam etmeyeceğini öngörebilir.

(3) Bu madde ile öngörülen hakların korunması için hukuk yolları, korumanın talep edildiği ülkenin mevzuatı ile düzenlenir.

Madde 7

(1) Bu Sözleşme ile öngörülen koruma süresi eser sahibinin hayatı boyunca ve ölümünden sonra elli yıl devam eder.

(2) Ancak, sinema eserleri ile ilgili olarak, Birlik ülkelerinin sağlayacağı koruma süresi, eser sahibinin izni ile eserin kamuya sunulmasından sonraki elli yıl veya böyle bir durum söz konusu olmazsa eserin yapımından sonraki elli yıl içinde geçerliliğini yitirecektir.

(3) İsimsiz veya takma adlı eserler ile ilgili olarak, bu Sözleşme ile tanınan koruma süresi, eserin yasal olarak topluma sunulduğu tarihten elli yıl sonra son bulur. Ancak, eser sahibince kabul edilen takma ad, eser sahibinin kimliği hakkında kuşkuya yer bırakmadığı takdirde, (1). paragrafta öngörülen süre, koruma süresi olarak kabul edilir. İsimsiz veya takma adlı eser sahibinin yukarıda söz edilen süre içinde kimliğini açıklaması halinde, uygulanacak koruma süresi (1). paragrafta öngörülen süredir. Birlik ülkelerinden, sahipleri elli yıl önce ölmüş oldukları düşünülen isimsiz veya takma adlı eserlerin korunması istenemez.

(4) Fotoğraf eserleri ve sanat eseri olarak korunan uygulamalı sanat eserlerinin koruma süreleri, Birlik ülkeleri mevzuatı ile tespit edilir, ancak bu süre böyle bir eserin yapımından başlayarak en az yirmi beş yıllık bir sürenin sonuna kadar devam edecektir.

(5) 2, 3 ve 4 üncü paragraflarda öngörülen süreler ve eser sahibinin ölümünden sonraki koruma süresi, bu paragraflarda değinilen olaylardan veya ölüm tarihinden itibaren işlemeye başlar, fakat, bu sürelerin ölüm veya bu tür olayı takip eden yılın Ocak ayının birinci gününden itibaren başladığı farz edilir.

(6) Birlik ülkeleri, yukarıdaki paragraflarda belirtilen sürelerden daha fazla koruma süresi sağlayabilir.

(7) Bu Belgenin imza tarihinde yürürlükteki ulusal mevzuatı ile yukarıdaki paragraflarda öngörülen koruma sürelerinden daha kısa süreler kabul eden bu Sözleşmenin Roma Belgesine bağlı

bulunan Birlik ülkeleri, bu Belgeye katılma veya onama sırasında bu süreleri uygulamaya devam etme hakkına sahiptir.

(8) Her durumda, süre, korumanın talep edildiği ülke mevzuatı ile düzenlenir, bununla birlikte, bu ülke mevzuatında aksine bir hüküm bulunmadıkça, süre, eserin kaynak ülkesinde belirlenen süreden daha fazla olamaz.

Madde 7 (Tekrar)

Yukarıdaki madde hükümleri, ortak eser sahipliği konusunda da uygulanır, ancak, eser sahibinin ölümünden sonraki süre son sağı kalan eser sahibinin ölüm tarihi esas alınarak hesaplanır.

Madde 8

Bu Sözleşme ile korunan edebiyat ve sanat eserlerinin sahipleri, özgün eserleri üzerindeki haklarının koruma süresi içinde eserlerinin çevirilerini yapmak veya yapılmasına izin vermek hususunda inhisari hak sahibidirler.

Madde 9

(1) Bu Sözleşme ile korunan edebiyat ve sanat eserlerinin sahipleri, hangi biçim ve yöntemle olursa olsun, eserlerinin çoğaltılmasına izin vermek hususunda inhisari hak sahibidirler.

(2) Bu eserlerin, eser sahibinin çıkarlarına zarar vermemek ve eserden yararlanılmasına engel olmamak kaydıyla, bazı özel durumlarda çoğaltılmasına verilecek izin, Birlik ülkelerinin mevzuatı ile düzenlenir.

(3) Her türdeki ses ve görüntü kayıtları bu Sözleşmenin amaçları için çoğaltma olarak kabul edilir.

Madde 10

(1) Hukuken umuma arz edilmiş bir eserden mutad uygulamaya uygun bulunmak ve amacın haklı göstereceği ölçüyü aşmamak kaydıyla, gazete makaleleri ve basın özetleri biçimindeki dergilerden iktibasları da dahil olmak üzere kısa alıntılar yapılmasına izin verilebilir.

(2) Edebiyat ve sanat eserlerinin basılı yayınlarda yer alan resimlendirmeleri eğitim amacıyla yapılan radyo ve televizyon yayınları, ses ve görüntü kayıtlarından açık uygulamaya uygun olarak ve amacın haklı gösterdiği ölçüde olmak kaydıyla yararlanılmasına izin verilmesi, Birlik ülkelerinin mevzuatı ve taraflar arasında mevcut veya aktedilecek özel anlaşmalar ile düzenlenir.

(3) Bu maddenin önceki paragraflarına uygun olarak eserlerden yararlanılması halinde, mevcut olduğu takdirde eser sahibinin adı ve kaynaktan söz edilmesi gerekir.

Madde 10 (Tekrar)

(1) Gazeteler veya ekonomik, siyasal veya dinî konulardaki dergilerde yayınlanan makalelerin ve aynı nitelikteki radyo ve televizyonla yayınlanan eserlerin, basın, radyo ve televizyon ile çoğaltılması ve kablo ile topluma iletilmesine; çoğaltma, radyo ve televizyon ile yayın veya topluma iletimi açıkça mahfuz tutulmadığı takdirde, izin verilmesi Birlik ülkelerinin mevzuatı ile düzenlenir. Ancak, her zaman kaynağın açıkça belirtilmesi gerekir: Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesinin hukukî sonuçları korumanın talep edildiği ülke mevzuatı düzenlenir.

(2) Günlük olayların, fotoğraf, sinema, radyo ve televizyon veya kablo ile topluma iletilmesi amacıyla olay sırasında görülen veya duyulan edebiyatı ve sanat eserlerinin, haber verme amacını haklı gösterecek kapsamda çoğaltılması ve topluma sunulması şartları Birlik ülkelerinin mevzuatı ile düzenlenir.

Madde 11

(1) Dramatik, dramatik-müzik ve müzik eserlerinin sahipleri:

(i) Eserlerinin her türlü yöntem ve araçla toplum önünde icrasına,

(ii) Eserlerinin toplum ötündeki icrasının her türlü iletimine izin verme hususunda inhisari hak sahibidirler.

(2) Dramatik veya dramatik müzik eserlerinin sahipleri, özgün eserleri üzerindeki haklarının devamı süresince, bu eserlerin çevirileri üzerinde de aynı haklardan yararlanır.

Madde 11 (Tekrar)

(1) Edebiyat ve sanat eserleri sahipleri:

(i) Eserlerinin radyo ve televizyon ile yayınlanmasına veya telsiz olarak işaret, ses veya görüntü nakline yarayan her türlü araçla topluma iletilmesine;

(ii) Eserinin kablo ile topluma iletimine veya radyo ve televizyon yayınlarının kaynak kuruluştan başka bir kuruluş tarafından yapılması halinde tekrarlanmasına;

(iii) Radyo ve televizyon ile yayınlanan eserinin hoparlör ile veya diğer benzer bir araçla ya da işaret, ses ve görüntü nakleden bir araçla topluma iletimine,

izin verme hususunda inhisari bir hak sahibidir.

(2) Yukarıdaki paragrafta öngörülen hakların uygulanma şartları Birlik ölkelerinin mevzuatı ile düzenlenir; ancak bu şartlar yalnızca öngörülen ölkelerde uygulanır. Bu şartlar, hiçbir şekilde eser sahibinin manevî haklarını veya eser sahibinin, bir anlaşmanın yokluğu halinde, yetkili makam tarafından tespit edilen uygun ücreti elde etme hakkını haleldar edemez.

(3) Aksine bir hüküm bulunmadıkça, bu maddenin (1) paragrafına uygun şekilde verilen izin, radyo ve televizyon ile yayınlanan eserlerin ses veya görüntü kaydına yarayan araçlarla kayıt iznini ihtiva etmez. Ancak, radyo ve televizyon kuruluşlarının kendi yayınlarında kullanılmak üzere kendi imkânları aracılığı ile yaptıkları geçici kayıtlara uygulanacak kurallar Birlik ölkelerinin mevzuatı ile düzenlenir. Bu tespitlerin, istisnai dökümantasyon niteliği taşıması nedeniyle resmî arşivlerde saklanmasına mevzuat ile izin verilebilir.

Madde 11 (İkinci tekrar)

(1) Edebiyat eserlerinin sahipleri :

(i) Eserlerinin her türlü araç ve yöntemle anlatımı dahil topluma sunulmasına;

(ii) Sunulan eserlerinin kamuya herhangi bir şekilde iletilmesine, izin verme hususunda inhisari hak sahibidirler.

(2) Edebiyat eserleri sahipleri özgün eserleri üzerindeki haklarının koruma süresinin tamamı boyunca, bu eserlerinin çevirileri ile ilgili olarak benzer haklara sahiptir.

Madde 12

Edebiyat veya sanat eseri sahipleri eserlerinin uyarlanması, düzenlenmesi ve diğer değişikliklerine izin verme konusunda inhisari hak sahibidir.

Madde 13

(1) Her Birlik ölkesi, söz yazarının izni ile yapılan kayıtlı ilgili olarak müzik eseri sahibine tanınan inhisari hak üzerine, müzik eserinin söz ile birlikte ses kaydının yapılması hususunda şart ve çekince öngörebilir; ancak, bütün bu gibi şartlar ve çekinceler, yalnızca öngörülen ölkelerde uygulanır ve her durumda, bir sözleşmenin mevcut olmaması durumunda eser sahiplerinin, yetkili makam tarafından belirlenen haklı bir ücreti talep hakkını haleldar etmez.

(2) 2 Haziran 1928 tarihinde Roma'da ve 26 Haziran 1948 tarihinde Brüksel'de imzalanan Sözleşmelerin 13 (3) maddesine uygun şekilde bir Birlik ölkesinde yapılan müzik eserlerinin kayıtları, o ülkenin bu Sözleşme ile bağlantı kurmalarından itibaren iki yıl içinde müzik eseri sahibinin izni olmaksızın çoğaltılabilir.

(3) Bu maddenin (1) ve (2) nci paragraflarına göre yapılan kayıtlar ve ilgili tarafların izni olmaksızın ithal edildiği ülkede yasa dışı yapılmış kayıtlara el konacaktır.

Madde 14

(1) Edebiyat ve Sanat Eseri Sahipleri;

(i) Eserlerinin sinematografik uyarlaması ve çoğaltılması ve bu şekilde uyarlanan ve çoğaltılan eserlerin dağıtımına,

(ii) Bu şekilde uyarlanan ve çoğaltılan eserlerin umuma arzına ve temsiline, izin verme hususunda inhisari hak sahibidirler.

(2) Edebiyat ve sanat eserlerinden türetilerek üretilen herhangi bir formdaki sanatsal ve sinematografik ürünün uyarlanması sinematografik üretim sahibinin yetkisi mahfuz kalmak kaydıyla özgün eser sahiplerinin iznine tabidir.

(3) 13 (i) Maddesi hükümleri uygulanmaz.

Madde 14 (Tekrar)

(1) Bir sinema eseri, uyarlanmış ya da çoğaltılmış herhangi bir eserdeki telif hakları saklı kalmak kaydıyla, özgün bir eser olarak korunur. Bir sinema eserinin telif hakkı sahibi, yukarıdaki maddede değinilen hakları da içermek üzere özgün bir eser sahibinin sahip olduğu haklardan yararlanır.

(2) (a) Sinema eserindeki telif hakkı sahipliği, korumanın talep edildiği ülke mevzuatı tarafından düzenlenir.

(b) Ancak mevzuatında, hak sahipleri arasında bir sinema eserinin yapımına katkıda bulunan eser sahiplerinin telif hakkı sahibi olacağına ilişkin hüküm bulunan Birlik ülkelerinde, sinema eserine katkıda bulunmayı taahhüt eden eser sahipleri, aksine veya özel hükümlerin bulunmaması halinde, eserin çoğaltılması, dağıtımı, temsili, kablo ile topluma iletimi, radyo ve televizyon ile yayılması veya eserin seslendirilmesi veya alt yazı ile sunulmasına muhalefet etmeyebilirler.

(c) Yukarıdaki (b) alt paragrafının uygulanması için belirtilen taahhüdün yazılı bir sözleşme veya aynı etkide yazılı bir belge ile yapılması, sinema eseri yapımıcısının ikametgâhı veya çalışma merkezinin bulunduğu ülke mevzuatı ile düzenlenir. Ancak, söz edilen taahhüdün yazılı bir sözleşme veya aynı etkide yazılı bir belge olması, korumanın talep edildiği Birlik ülkesinin mevzuatına göre tayin edilir. Bu gibi hükümler içeren mevzuat sahibi ülkeler Genel Müdüre yazılı bir beyanname ile bilgi verir. Bu beyanname diğer Birlik ülkelerine derhal iletilir.

(d) "Aksine veya özel hükümler" ifadesi yukarıda sözü edilen taahhüde ilişkin kısıtlayıcı şartı ifade eder.

(3) Ulusal mevzuata aykırı bir hüküm bulunmadıkça, yukarıdaki (2) (b) paragrafının hükümleri, sinema eserinin yapımı için oluşturulan senaryo, diyalog ve müzik eserleri sahipleri veya yönetmen için uygulanmaz. Ancak, sözü edilen (2) (b) paragrafının uygulanmasına ilişkin kurallar ihtiva etmeyen mevzuat sahibi Birlik ülkeleri yazılı bir beyanname ile durumu Genel Müdüre bildirir. Bu beyanname diğer birlik ülkelerine derhal iletilir.

Madde 14 (İkinci tekrar)

(1) Eser sahibi veya onun ölümünden sonra ulusal mevzuatca yetkili kılınan kişi veya kurumlar, orijinal sanat eserleri ve yazar ve bestecilerin orijinal el yazmaları konusunda, eserin sahibi tarafından yapılan ilk devrin ardından eserin herhangi bir satışındaki kârda devir ve ferağı mümkün olmayan haklardan yararlanacaktır.

(2) Önceki paragrafta sağlanan koruma ancak eser sahibinin ait olduğu ülkenin mevzuatının izin verdiği Birlik ülkesinde ve bu korumanın talep edildiği ülkenin izin verdiği dereceye kadar talep edilebilir.

(3) Toplama prosedürü ve meblağı ulusal mevzuatca belirlenecek konular olacaktır.

Madde 15

(1) Bu Sözleşme ile korunan edebiyat ve sanat eseri sahiplerinin, aksine bir kanıt bulunmadıkça, Birlik ülkelerinde ihlallere karşı yasal yollara başvurabilmeleri için, eser üzerinde olağan şekilde adının bulunması yeterlidir. Takma olsa dahi eser sahibince kabul edilen ad, eser sahibinin kimliği üzerinde şüphe uyandırmadıkça bu paragraf uygulanır.

(2) Bir sinema eserinde olağan şekilde adı bulunan gerçek veya tüzelkişi, aksine bir kanıt bulunmadıkça, söz edilen eserin yapımcısı kabul edilir.

(3) (1) inci paragrafta değinilenler dışında isimsiz veya takma adlı eserler ile ilgili olarak, eser üzerinde adı bulunan yayımcı, aksine bir kanıt bulunmadıkça, eser sahibinin temsilcisi olarak kabul edilir ve bu sıfatla eser sahibinin haklarını korumak ve takip etmek hakkına sahip sayılır. Bu paragraf hükümleri, eser sahibinin kimliğini açıklamayı ve eserin sahipliğine ilişkin haklarını kullanılmasında halinde son bulur.

(4).(a) Yayınlanmamış eserlerle ilgili olarak, eser sahibinin kimliği bilinmemekle birlikte, kendisinin bir Birlik ülkesi uyruğu olduğuna inandıracak nedenlerin mevcudiyeti halinde eser sahibini temsil edecek ve Birlik ülkelerinde haklarını koruyacak ve takip edecek yetkili makam, bu Birlik ülkesi mevzuatı ile belirlenir.

(b) Bu gibi yetkilendirmeyi yapan Birlik ülkeleri, Yetki verilen makam hakkında tam bilgi içeren yazılı bir beyannameyi Genel Müdüre verir. Genel Müdür bu beyannameyi derhal Birlik ülkelerine iletir.

Madde 16

(1) Birlik ülkelerinden birinde hukukî korumadan yararlanılan eserler üzerindeki hakları ihlal eden eser kopyalarına el konulur.

(2) Yukarıdaki paragraf hükümleri korunmayan veya koruma süresi sona ermiş bir ülkeden sağlanan çoğaltılmış eser nüshalarına da uygulanır.

(3) .El koyma her ülkenin mevzuatına uygun şekilde yapılır.

Madde 17

Bu Sözleşme hükümleri, her Birlik ülkesi hükümetinin mevzuat veya düzenlemeleri ile herhangi bir eserin dolaşımı, sunumu veya gösterimi ya da yetkili makâmın bu hakkın uygulanması için gerekli göreceği esaslara göre üretimine izin vermek, denetlemek veya yasaklamak hakkını halleder etmez.

Madde 18

(1) Bu Sözleşme, yürürlüğe girdiği tarihte koruma süresinin son bulunmasına kadar kaynak ülkede henüz kamusal kullanma alanına girmemiş bütün eserler hakkında uygulanır.

(2) Ancak, daha önce sağlanan koruma süresinin son bulunmasına kadar, korumanın talep edildiği ülkede kamusal kullanma alanına giren eser yeniden koruma kapsamına alınmaz.

(3) Bu ilkenin uygulanması Birlik ülkeleri arasında mevcut veya öngörülecek özel sözleşmelerin içerdiği hükümlere bağlıdır. Bu gibi hükümlerin yokluğu halinde, ülkeler, ayrıca ilgileri oranında bu ilkenin uygulama şartlarını kararlaştırırlar.

(4) Yukarıdaki hükümler, Birliğe yani katılmalar ve 7 nci maddenin uygulanması ile korumanın genişletilmesi veya çekincelerin ortadan kaldırılması hallerinde de uygulanır.

Madde 19

Bu Sözleşme hükümleri, Birlik ülkeleri mevzuatı ile tanınan daha geniş bir korumadan yararlanma isteğine engel oluşturmaz.

Madde 20

Birlik ülkelerinin hükümetleri, aralarında eser sahiplerine bu Sözleşme ile tanınan haklardan daha geniş haklar veren veya bu Sözleşmeye aykırı hükümler içermeyen özel anlaşmalar yapma hakkını saklı tutarlar. Bu şartlara uygun bulunan mevcut anlaşmaların hükümleri yürürlükte kalır.

Madde 21

- (1) Ekte, gelişmekte olan ülkelere ilişkin özel hükümlere yer verilmiştir.
- (2) 28 (ı) (b) Madde hükmüne uygun olarak, Ek, bu Belgenin ayrılmaz bir parçasını oluşturur.

Madde 22

- (1) (a) Birlik, 22, 26. maddeler ile bağlanan Birlik ülkelerinden oluşan bir Meclis kurar.
- (b) Her ülkenin hükümeti, vekil delegeler, danışmanlar ve uzmanların yardımcı olabileceği bir delege ile temsil edilir.
- (c) Her delegenin harcamaları, delegeyi atayan hükümet tarafından karşılanır.
- (2) (a) Meclisin görevleri şunlardır;
  - (i) Birliğin devamı, ilerlemesi ve bu Sözleşmenin gelişimine ilişkin bütün konular üzerinde çalışmak,
  - (ii) 22-26 ncı maddelerle bağımlı olmayan Birlik ülkelerince öne sürülecek düşünceler göz önünde bulundurularak, Dünya Fikir Mülkiyeti Teşkilatı (bundan böyle "Teşkilat" olarak söz edilecektir) nı kuran Sözleşmede değinilen Uluslararası Fikir Mülkiyeti Bürosu (bundan böyle "Büro" olarak söz edilecektir) nun düzenleme konferanslarının hazırlığına ilişkin talimatı vermek,
  - (iii) Teşkilat Genel Müdürünün Birlik ile ilgili faaliyet ve raporlarını müzakere etmek, onaylamak ve Birliğin yetki alanı içinde kalan hususlarda gerekli talimatı vermek,
  - (iv) Meclisin Yönetim Kurulu üyelerini seçmek,
  - (v) Yönetim Kurulunun faaliyet ve raporlarını müzakere etmek, onaylamak ve Kurula talimat vermek,
  - (vi) Birliğin iki yıllık bütçesini kabul etmek, programını kararlaştırmak ve son hesapları onaylamak,
  - (vii) Birliğin malî yönetmeliklerini kabul etmek,
  - (viii) Birlik çalışmaları için gerekli olabilecek çalışma grupları ve uzmanlar kurullarını oluşturmak,
  - (ix) Birlik üyesi olmayan ülkeler ile hükümetler arası veya hükümet dışı kuruluşların Kurul toplantılarına gözlemci olarak kabul edilmesini kararlaştırmak,
  - (x) 22-26. maddelerdeki değişiklikleri kabul etmek,
  - (xi) Birliğin amaçlarına ulaşması için uygun diğer kararları almak,
  - (xii) Bu Sözleşmeye göre uygun görülen diğer görevleri yerine getirmek,
  - (xiii) Teşkilatı oluşturan sözleşmede öngörülen kuralları, kabule bağlı olarak uygulamak.
- (b) Teşkilat tarafından yönetilen diğer Birliklerin de ilgi alanı içindeki konuları Meclis Teşkilatı koordinasyon Kurulunun görüşünü aldıktan sonra karara bağlamak.
- (3) (a) Meclis üyesi her ülke bir oya sahiptir.
- (b) Meclis üye ülkelerin yarısı toplantı için nisabı oluşturur.
- (c) Alt paragraf (b)'nin hükümlerine rağmen oturumlardan herhangi birinde, temsil edilen ülkelerin sayısı, Kurulun üyelerinin yarısından az ancak eşit ise veya üçte birinden fazla ise, Kurul karar verebilir fakat kendi prosedürü ile ilgili kararlar hariç tutulursa tüm bu kararlar aşağıdaki koşulların sağlanması ile yürürlüğe girer. Uluslararası Büro, sözü edilen kararları, temsil edilmeyen Kurul üye ülkelerine iletir ve iletimi yaptığı tarihten itibaren üç aylık bir dönem içinde üye ülkeleri, oylarını veya çekimserliklerini yazılı olarak belirtmeye çağırır. Bu dönemin sona ermesiyle, oylarını veya çekimserliklerini belirtmiş olan ülkelerin sayısı, oturumda yeterli sayıya ulaşmada eksik olan ülke sayısına ulaşır; bu tür kararlar aynı zamanda istenen çoğunluk elde edildiği takdirde yürürlüğe girer.

4117

7.7.1995

(d) Madde 26 (2)'nin hükümlerine bağlı olarak, Kurulun kararları oyların üçte ikisini gerektirir.

(e) Çekimsizlik oy sayılmaz.

(f) Bir delege bir ülkeyi temsil edebilir ve bir ülke adına oy kullanabilir.

(g) Kurula üye olmayan Birlik ülkeleri, toplantılara gözlemci olarak kabul edilecektir.

(4) (a) Kurul, Genel Müdürün toplantı daveti üzerine her iki takvim yılında bir ve istisnai şartlar olmadığı sürece aynı dönemde ve aynı yerde Genel Kurul organizasyonu olarak toplanacaktır.

(b) Kurul, Genel Müdürün toplantı daveti ve Yürütme Kurulunun ve Kurula üye ülkelerin dörtte birinin ricası üzerine olağanüstü oturumda toplanacaktır.

(5) Kurul kendi prosedür kurallarını benimseyecektir.

Madde 23

(1) Meclis bir Yürütme Kuruluna sahiptir.

(2) (a) Yürütme Kurulu, üye ülkelerin oluşturduğu Meclis tarafından seçilen ülkelere oluşturulur. 25 (7) (b) maddesi hükümlerine göre teşkilatın yönetim merkezinin bulunduğu ülkeye de Yürütme Kurulunda bir üyelik verilir.

(b) Yürütme Kurulu üyesi her ülke hükümeti, vekil delegeler, danışmanlar ve uzmanların yarım edebileceği bir delege ile temsil edilir.

(c) Her delegasyon harcamaları atayan Hükümet tarafından karşılanır.

(3) Yürütme Kurulu üyesi ülkeler, Meclisi üyesi ülke miktarının dörtte biri olarak belirlenir. Üyelik sayısının hesaplanmasında dörde bölünmeden sonra arta kalan miktar dikkate alınmaz.

(4) Yürütme Kurulu üyelerinin seçiminde, eşit coğrafi dağılım ve Yürütme Kurulunu oluşturan ülkeler arasındaki Birlik ile ilgili yapılabilecek özel sözleşmelere taraf ülkelere duyulacak ihtiyaç göz önünde bulundurulur.

(5) (a) Her Yürütme Kurulu üyesi seçildiği Meclis oturumunun kapanış tarihinden gelecek olağan Meclis oturumunun kapanış tarihine kadar görev yapar.

(b) Yürütme Kurulu üyeleri üye miktarının üçte iki oranını aşmamak kaydıyla yeniden seçilebilir.

(c) Yürütme Kurulu üyelerinin seçimi ve yeniden seçilmesini düzenleyen kuralların ayrıntıları Meclis tarafından tespit edilir.

(6) (a) Yürütme Kurulunun görevleri şunlardır;

(i) Meclisin gündem taslağını hazırlamak,

(ii) Genel Müdür tarafından hazırlanan iki yıllık bütçe ile program taslağına ilişkin teklifleri Meclise sunmak,

(iii) Kaldırılmıştır.

(iv) Genel Müdürün dönemlere ilişkin raporları ile hesaplara ilişkin yıllık denetim raporlarını, düşünceleri ile birlikte Meclise sunmak,

(v) Meclis kararlarına uygun şekilde ve Meclisin iki olağan toplantısı arasında oluşan koşullara göre Birlik Programının Genel Müdür tarafından uygulanmasını sağlayacak gerekli butun tedbirleri almak,

(vi) Bu Sözleşme ile kendisine verilen diğer görevleri yerine getirmek,

(b) Teşkilat tarafından yönetilen diğer Birliklerin ilgi alanı içindeki konularla ilgili konularda Teşkilat Koordinasyon Kurulunun görüşünü aldıktan sonra Yürütme Kurulu karar verir.

(7) (a) Yürütme Kurulu, Genel Müdürün çağrısı üzerine tercihen Teşkilat Koordinasyon Kurulunun toplandığı aynı dönem sırasında ve yerde, yılda bir defa toplanır.

(b) Yürütme Kurulu, ya bizzat Genel Müdürtin çağrısı veya Yürütme Kurulu Başkanının veya üye adedinin dörtte birinin talebi üzerine olağanüstü toplantılar yapar.

(8) (a) Yürütme Kurulu üyesi her ülke bir oya sahiptir.

(b) Toplantı nisabı, Yürütme Kurulu üye adedinin yarısıdır.

(c) Kararlar, kullanılan oyların basit çoğunluğu ile alınır.

(d) Çekinceler oy olarak kabul edilmez.

(e) Bir delege, yalnızca bir ülkeyi temsil eder ve o ülke adına oy kullanır.

(9) Yürütme Kurulu üyesi olmayan birlik ülkeleri, Kurul toplantılarına gözlemci olarak kabul edilir.

(10) Yürütme Kurulunun çalışma esas ve usulleri Yürütme Kurulu tarafından kabul edilir.

Madde 24

(1) (a) Birlik ile ilgili idarî görevler Sınaf Mülkiyetin Korunmasına Dair Uluslararası Sözleşme ile kurulan Birlik Bürosu Birleşik Birlik Bürosunun devamı olan uluslararası Büro tarafından yürütülür.

(b) Uluslararası Büro, özellikle Birliğin çeşitli organlarının sekreteryaya hizmetlerini sağlar.

(c) Teşkilat Genel Müdürü, Birliğin üst Yöneticisidir ve Birliği temsil eder.

(2) Uluslararası Büro fikir haklarının korunmasına ilişkin bilgiyi toplar ve yayımlar. Her Birlik ülkesi, telif haklarının korunmasına ilişkin bütün yeni kanunları ve resmî belgeleri en kısa sürede Uluslararası Büroya gönderir.

(3) Uluslararası Büro, aylık bir dergi yayımlar.

(4) Uluslararası Büro, istek üzerine, telif haklarına ilişkin konularda her Birlik ülkesine bilgi sağlar.

(5) Uluslararası Büro telif haklarının korunmasını kolaylaştırmak için çalışmalar yapar ve hizmetleri sağlar.

(6) Genel Müdür ve Genel Müdür tarafından tespit edilen personel oy hakkı olmaksızın Meclis, Yürütme Kurulu ve diğer uzmanlar komisyonu veya çalışma grubunun bütün toplantılarına katılır. Genel Müdür ve Genel Müdür tarafından tespit edilen personel bu organların sekreteryaya görevini yapar.

(7) (a) Uluslararası Büro Meclis kararlarına uygun şekilde ve Yürütme Kurulu ile işbirliği içinde, bu Sözleşmenin 22-26. maddeleri dışında kalan hükümlerinin gözden geçirilmesi amacıyla konferans hazırlıklarını yapar.

(b) Uluslararası Büro gözden geçirilme konferanslarının hazırlıkları ile ilgili olarak hükümetlerarası ve hükümet dışı uluslararası kuruluşların görüşünü alır.

(c) Genel Müdür ve Genel Müdür tarafından tespit edilen kişiler bu konferanslar sırasında yapılan tartışmalara oy hakkı olmaksızın katılır.

(8) Uluslararası Büro kendisine verilen diğer görevleri yerine getirir.

Madde 25

(1) (a) Birlik bir bütçeye sahiptir.

(b) Birliğin bütçesi, Birlik için gerekli gelir ve harcamaları.

Birlik için ortak harcama bütçesine katkıları ve gerektiğinde teşkilatın konferans bütçesinde mevcut miktarı ihtiva eder.

(c) Münhasıran Birliğe yüklenmemekle birlikte Teşkilat tarafından yönetilen bir veya daha fazla Birliğin harcamaları, Birlik için ortak harcama olarak kabul edilir. Bu gibi ortak harcamalarda Birlik hissesi, Birliklerin içinde Birliğin sahip olduğu pay oranında olacaktır.

(2) Birlik Bütçesi, Teşkilat tarafından yönetilen diğer Birliklerin bütçeleri ile koordinasyon gerekleri göz önünde bulundurularak hazırlanır.

(3) Birlik bütçesi aşağıdaki kaynaklardan finanse edilir;

(i) Birlik ülkelerinin katkıları,

(ii) Birlik ile ilgili olarak Uluslararası Büro tarafından yerine getirilen hizmetler karşılığı alınan ücret ve gelirler,

(iii) Birlik ile ilgili olarak Uluslararası Büro tarafından yapılan basılı yayınların satışı veya yayın hakkı bedelleri;

(iv) Hediyeler, bağışlar ve sübvansiyonlar,

(v) Kiralar, faizler ve diğer çeşitli gelirler.

(4) (a) Bütçeye katkıda bulunmak amacıyla, Birliğin her ülkesi, aşağıda belirtilen bir sınıfa katılarak tespit edilen birim adedi üzerinden yıllık katkısını ödeyecektir.

I. Sınıf	25
II. Sınıf	20
III. Sınıf	15
IV. Sınıf	10
V. Sınıf	5
VI. Sınıf	3
VII. Sınıf	1

(b) Her ülke, katılma veya onama belgesinin tevdiî sırasında, daha önce belirtilmiş olması durumu hariç, katılmak istedikleri sınıfı beyan eder. Her ülke sınıf değiştirebilir. Daha aşağı bir sınıfa geçmek isteyen ülke, durumu Genel Kurulun olağan oturumlarından birinde duyurmak zorundadır. Bu konuda yapılacak değişiklikler oturumu takip eden takvim yılının başlangıcında yürürlüğe girer.

(c) Her ülkenin yıllık katkısı, katkıda bulunan ülkelerin birim sayısı toplamına uygulanacak Birliğin bütçesinde öngörülen tutar üzerinden hesaplanan aynı orandaki miktardır.

(d) Katkıların her yıl Ocak ayının başında vadesi dolacaktır.

(e) Katkı ödemelerini zamanında yapamayan ülke, ödenmemiş borçlarının miktarı, önceki iki yıl için ödenmesi gerekli katkı miktarlarına eşitse veya aşıyorsa, üyesi olduğu Birliğin herhangi bir organında oy hakkına sahip olmayacaktır. Bununla birlikte Birliğin herhangi bir organı ödemedeki gecikmenin istisnai ve kaçınılmaz şartlar nedeniyle olduğuna ikna edilirse ve ikna edildiği sürece o ülkeye, o organda oyunu kullanmaya devam etmesine izin verebilir.

(f) Bütçenin yeni malî dönemin başlangıcından önce kabul edilmemesi halinde, malî kurallara uygun olarak bir önceki yılın bütçe esasları uygulanır.

(5) Uluslararası Büro tarafından Birliğe ilişkin verilen hizmetlerin ücret ve karşılıklarının miktarı, Genel Müdür tarafından tespit edilir ve Meclis ve Yürütme Kuruluna bildirilir.

(6) (a) Birliğin, her Birlik ülkesi tarafından yapılan tek ödeme ile oluşturulan bir iş sermaye fonu mevcuttur. Fonun yetersizliği halinde gerekli artış Meclis tarafından kararlaştırılır.

(b) Her ülkenin söz edilen fona yaptığı ilk ödeme miktarı veya artış miktarına katkısı, fonun oluşturulduğu veya artışın kararlaştırıldığı yıl için bu ülkenin katkısı oranında olacaktır.

(c) Ödeme oranı ve şartları, Teşkilat Koordinasyon Kurulunun tavsiyesi alındıktan sonra Genel Müdürün teklifi üzerine Meclis tarafından tespit edilir.

(7) (a) Teşkilatın yönetim merkezinin bulunduğu ülke ile anlaşmaya varılan yönetim merkezinde, iş sermayesi fonunun yetersiz kalması halinde bu ülkenin bir ön ödeme yapması öngörülmüştür. Bu avansların miktarı ve avans şartları, Teşkilat ve bu ülke arasında ayrı bir anlaşma konusu teşkil

eder. Avans verme yükümlülüğünün devamı süresince bu ülkeye Yürütme Kurulunda bir üyelik verilir.

(b) (a) alt paragrafında söz edilen ülke ile Teşkilat, yazılı bir ihbar ile avans verme yükümlülüğünden cayma hakkına sahiptirler. Cayma, ihbarın yapıldığı yıl sonundan başlayarak üç yıl sonra yürürlüğe girer.

(8) Hesapların denetimi malî kurallara uygun olarak bir veya daha fazla Birlik ülkesi veya Birlik dışı denetçilerce yapılır. Bunlar Meclis tarafından sözleşme ile karşlanır.

Madde 26

(1) 22, 23, 24, 25 inci maddelerin ve bu maddenin tadilatı için teklifler, Meclis üyesi herhangi bir ülke, Yürütme Kurulu veya Genel Müdür tarafından verilebilir. Bu gibi teklifler, Meclis tarafından tetkik edilmeden en az 6 ay önce, Meclis üyesi ülkelere Genel Müdür tarafından iletilecektir.

(2) (1) inci paragrafta anılan maddelerin tadilatları, Meclis tarafından benimsenecektir. Benimsenme, dörtte üç oy gerektirir, 22 nci ve bu paragrafın herhangi bir tadilatını sağlamak için beşte dört oy gereklidir.

(3) (1) inci paragrafta anılan maddelerde yapılacak herhangi bir değişiklik, değişikliğin benimsenmesi tarihinde Meclis üyesi ülkelerin dörtte üçünden Genel Müdüre ulaştırılan kuruluş prosesine göre yerine getirilmiş kabul bildirgesinin yazılmasından 1 ay sonra yürürlüğe girecektir. Sözü edilen maddelerde kabul edilen herhangi bir değişiklik, değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihte, Meclis üyesi bütün ülkeler için bağlayıcı olacaktır veya Birlik üyesi ülkelerin finansal yükümlülüklerini artıran herhangi bir değişikliğin sağlandığı tarihten sonraki bir tarihte üye olacak ülkelere sadece bu tür değişikliğin kabul edildiğini bildirecek olan ülkelere için bağlayıcı olacaktır.

Madde 27

(1) Bu Sözleşme, Birlik sisteminin geliştirilmesi için öngörülen değişiklik amacı ile yeniden gözden geçirmek için sunulacaktır.

(2) Bu amaçla konferanslar söz edilen ülkelerin delegeleri arasında Birlik ülkelerinden birinde sırayla yapılır.

(3) 22-26 ncı maddelerdeki değişiklikler hakkındaki 26 ncı madde hükmüne uygun olarak bu Sözleşmenin ve EK'inin gözden geçirilmesi için kullanılan oylarda ittifak gerekir.

Madde 28

(1) (a) Bu Sözleşmeyi imzalayan Birlik ülkeleri Sözleşmeyi onaylayabilir, henüz imzalamamış ülkeler katılabilir. Katılma veya onay belgeleri Genel Müdüre tevdi edilir.

(b) Birlik ülkeleri onama ve katılma belgelerinde, onama veya katılmanın 1-12 nci maddeler ile EK hakkında uygulanmayacağını beyan edebilir. Ancak, daha önce EK'in (VI) (1). maddesine göre bir beyanda bulunan ülke, daha sonra söz edilen belgelerde onama katılmanın 1-20 nci maddeler için uygulanmayacağını beyan edebilir.

(c) (b) Onama veya katılma belgelerinin yürürlüğünden başlayarak öngörülen hükümleri dışlayan her Birlik ülkesi, (b) alt paragrafına uygun olarak onama veya katılmanın bu hükümlerin yürürlüğünü kapsadığını daha sonra da beyan edebilir. Bu gibi beyanlar Genel Müdüre tevdi edilir.

(2) (a) 1-21. maddeler ile EK aşağıda belirtilen iki şartın yerine getirilmesinden üç ay sonra yürürlüğe girer.

(i) Birliğin en az beş ülkesinin, (1) (b) alt paragrafında öngörülen bir beyanda bulunmaksızın bu Sözleşmeyi onamaları veya katılmaları,

(ii) Fransa, İspanya, Büyük Britanya Birleşik Krallığı, Kuzey İrlanda ve Amerika Birleşik Devletlerinin 24 Temmuz 1971 tarihinde Paris'te gözden geçirilen Evrensel Fikir Hakları Sözleşmesine taraf olmaları,

(b) (a) alt paragrafında değinilen yürürlük tarihi, (1) (b) alt paragrafında öngörülen bir beyan içermeksizin, Yürürlük tarihinden en az üç ay önce onama veya katılma belgelerini tevdi eden Birlik ülkeleri hakkında uygulanır.

(c) (b) alt paragrafının kapsamadığı ve bu Sözleşmeyi (1) (b) paragrafına göre bir beyanda bulunmaksızın onayan veya katılan bir Birlik ülkesi ile ilgili olarak 1 - 21 inci maddeler ile Ek, Genel Müdürün onama veya katılma belgelerinin ihbar tarihini takip eden üç ay sonra yürürlüğe girer. Sonraki bir tarih öngörüldüğü takdirde, bu ülke ile ilgili olarak 1 - 21 inci maddeler ve EK öngörülen tarihte yürürlüğe girer.

(d) (a) ve (c) paragraf hükümleri EK'in VI. maddesinin uygulanmasını etkilemez.

(3) (1) (b) paragrafına göre yapılmış bir beyan ile veya böyle bir beyanda bulunulmaksızın, bu Sözleşmeyi onaylayan veya katılan her Birlik ülkesi ile ilgili olarak 22 - 38 inci maddeler, tevdi edilen belgede sonraki bir tarih belirtilmediği takdirde, Genel Müdürün onama veya katılma belgelerini bildirdiği tarihten üç ay sonra yürürlüğe girer. Son durumda bu ülke ile ilgili olarak 22 - 38 inci maddeler bu suretle gösterilen tarihte yürürlüğe girer.

Madde 29

(1) Birlik dışındaki her ülke bu Belgeye katılabilir ve böylece bu Sözleşmeye taraf ve Birliğin bir üyesi olabilir. Katılım belgeleri, Genel Müdüre sunulacaktır.

(2) (a) ve (b) alt paragrafına uygun olarak bu Sözleşme, Birlik dışındaki bir ülke ile ilgili olarak, tevdi edilen belgede sonraki bir tarih belirtilmediği takdirde Genel Müdürün onama veya katılma belgesini bildirdiği tarihten üç ay sonra yürürlüğe girer. Sonraki bir tarih öngörüldüğü takdirde, bu Sözleşme, bu ülke ile ilgili olarak öngörülen tarihte yürürlüğe girer.

(b) (a) alt paragrafına göre yürürlük tarihi 28 (2) (a) maddesine uygun şekilde, 1-21 inci maddeler ile EK'in yürürlük tarihinden daha önce ise, söz edilen ülke aynı zamanda 1-21 inci maddeler ile Ek yerine bu Sözleşmenin Brüksel Belgesinin 1-20 nci maddelerini kabul etmiş sayılır.

Madde 29 (Tekrar)

Bu Sözleşmenin Stockholm Sözleşmesinin 22-38 inci maddelerinin bağlayıcı olmadığı herhangi bir ülke tarafından bu Sözleşmeyi onaylama ve Sözleşmeye katılım, Teşkilatı oluşturan Sözleşmenin 14 (2) maddesinin temel amaçları için, Stockholm Sözleşmesinin 28 (1) (b) (i) maddesinde ifade edilen sınırlamalar oranında olacaktır.

Madde 30

(1) Bu maddenin 2 nci paragrafı, 28 (1) (b), 33 (2) ve Ek ile izin verilen istisnalara tabi olarak onama veya katılma, otomatik olarak bu Sözleşmede öngörülen bütün avantajların kabul edilmesini ve bütün hükümlerin benimsenmesini ifade eder.

(2) (a) Bu Belgeyi onaylayan veya katılan her Birlik ülkesi EK'in V (2) nci maddesine uygun olarak, onama veya katılma belgesinin tevdi sırasında, daha önce yapılan bir beyan ile belirlenen şartlara göre öngörülen çekincelerin yararlarını saklı tutar.

(b) Birlik dışındaki her ülke, bu Sözleşmeye katılırken EK'in V (2) nci maddesine uygun olarak çeviri hakkı ile ilgili olarak bu Belgenin 8 inci maddesi için, 1896'da Paris'te tamamlanan 1886 Birlik Sözleşmesinin 5 inci maddesi hükümlerinin, yalnızca bu ülkede genel kullanımı bulunan bir dile yapılacak çeviriler hakkında uygulanacağını beyan edebilir. EK'in 1 (6) (b) maddesine uygun şekilde, her ülke, kaynak ülke eserlerinin çeviri hakkı ile ilgili olarak, kaynak ülke tarafından tanınan korumaya eşit bir koruma öngörme hakkını saklı tutar.

(c) Her ülke bu gibi çekinceleri, her zaman Genel Müdüre yapılacak bildirim ile geri alabilir.

Madde 31

(1) Her ülke, bu Sözleşmenin, beyan veya ihbarında belirtilen dış ilişkiler hakkında sorumlu bulunduğu toprakların tamamı veya bir kısmı için uygulanabilir olduğunu, her zaman onama veya katılma belgesinde beyan edebilir veya Genel Müdüre yazılı bir bildirim ile bilgilendirebilir.

(2) Böyle bir beyanda bulunan veya bir bildirim yapan her ülke, her zaman topraklarının tamamında veya bir kısmında uygulanabilirliğinin son bulunduğunu Genel Müdüre bildirebilir.

(3) (a) 1 inci paragraf uyarınca yapılan her beyan, beyanı içeren onama veya katılma ile aynı tarihte yürürlüğe girer ve bu paragrafta göre yapılan her beyan Genel Müdüre bildirildiği tarihten üç ay sonra hüküm ifade eder.

(b) 2 nci paragrafta göre yapılan her bildirim, bildirim Genel Müdür tarafından alındığı tarihi takip eden oniki ay sonra hüküm ifade eder.

(4) Bu madde, hiçbir şekilde bir Birlik ülkesinin 1 inci paragrafta göre yapılan bir beyan yoluyla diğer bir Birlik ülkesi tarafından bu Sözleşmenin uygulanacağı bir toprağa ilişkin fiilî bir durum olarak tanınmasını veya zımnen kabulünü ifade edecek şekilde yorum onaylamaz.

Madde 32

(1) Bu Belge, Birlik ülkeleri arasındaki ilişkiler ve uygulama alanı bakımından 9 Eylül 1886 tarihli Bern Sözleşmesinin ve sonraki değişik Belgelerin yerine geçer. Bütünü ile bu Belgeyi onaylamayan veya katılmayan Birlik ülkeleri ile ilişkilerde yukarıdaki fıkra hükmüne göre tamamı veya uzantısı bu belgede yer almamış önceki belgelerin hükümlerinin uygulanabilirliği devam eder.

(2) Bu Belgeye taraf olan Birlik dışı ülkeler (3) üncü paragrafta uygun şekilde, Belgeye taraf olmayan veya Belgeye taraf olmakla birlikte 28 (1) (b) maddesine göre beyanda bulunan Birlik ülkeleri ile ilgili olarak bu Belgeyi uygulayabilir. Bu gibi ülkeler, söz edilen Birlik ülkeleri ile ilişkilerde:

(i) Taraf oldukları en son Belge hükümlerini uygulayabilirler, ve

(ii) EK'in I. (6) maddesine uygun şekilde bu Belge ile öngörülen koruma düzeyini kabul etme hakkına sahiptirler.

(3) EK'te öngörülen yetkilerin herhangi birinden yararlanan bir ülke bu Belgeye taraf olmayan diğer Birlik ülkesiyle ilişkilerinde EK'te belirtilen yetki veya yetkilere ilişkin yararlandığı hükümleri, sonraki söz edilen hükümlerin uygulanmasını kabul ettiği takdirde, uygulayabilir.

Madde 33

(1) Bu Sözleşmenin yorumu veya uygulanması ile ilgili olarak iki veya daha fazla Birlik ülkesi arasında müzakere yolu ile çözümlenemeyen ihtilaflar, başka bir çözüm yolu üzerinde anlaşma sağlanamaması halinde ilgili ülkelere biri tarafından Uluslararası Adalet Divanına, Mahkemenin statüsüne uygun şekilde götürülebilir. İhtilafı Divana götüren ülke, Uluslararası Büroya, durum hakkında bilgi verir; Uluslararası Büro konuyu diğer Birlik ülkelerinin dikkatine sunar.

(2) Her ülke, bu Sözleşmeyi imzalama veya onama veya katılma belgesini tevdi sırasında (1) inci paragraf hükümlerine bağlı bulunmadığı hususunu beyan edebilir. Bu gibi ülkeler ile Birliğin diğer ülkeleri arasındaki ihtilaflarda (1) inci paragraf hükümleri uygulanmaz.

(3) 2 nci paragraf hükümlerine uygun şekilde beyanda bulunan bir ülke her zaman Genel Müdüre göndereceği bir bildirim ile beyanını geri alabilir.

Madde 34

(1) 29 (Tekrar) maddesine uygun olarak hiçbir ülke 1-21 inci maddeler yürürlüğe girmedikçe, bu Sözleşmenin önceki Belgesine katılamaz ve onaylayamaz.

(2) Bu Sözleşmenin 1-21 inci maddeleri ile Ek'i yürürlüğe girdikten sonra, hiçbir ülke, Stockholm Belgesinin eki olan Gelişmekte Olan Ünelere Dair Protokolün 5 inci maddesine göre bir deklarasyonda bulunmaz.

Madde 35

- (1) Bu Sözleşme süre sınırlaması olmaksızın yürürlükte kalır.
- (2) Her ülke Genel Müdüre göndereceği bir bildiri ile bu Sözleşmeyi feshedebilir. Böyle bir cayma, daha önceki belgelerin de fesh edildiği anlamını taşır; ve bu yalnızca bunu yapan ülkeyi etkiler ve Sözleşme diğer Birlik ülkeleri ile ilgili olarak yürürlüğünü sürdürür.
- (3) Feshetmek, Genel Müdürün bildiriye aldığı günü takip eden bir yıl sonra hüküm ifade eder.
- (4) Hiçbir ülke, Birlik üyesi olmasını takip eden beş yıl sona ermedikçe bu maddede öngörülen fesh etme hakkını kullanamaz.

Madde 36

- (1) Bu Sözleşmeye taraf her ülke, anayasasına uygun olarak bu Sözleşmenin uygulanmasını sağlayacak gerekli tedbirleri almayı taahhüt eder. -
- (2) Buradan anlaşılacağı gibi bir ülke sözleşmeye bağlandığı zaman kendi iç hukukuna göre bu Sözleşmenin hükümlerini yürürlüğe sokacaktır.

Madde 37

- (1) (a) Bu Sözleşme İngilizce ve Fransızca dillerinde tek nüsha olarak imzalanır ve (2) nci paragraf hükmüne uygun olarak Genel Müdüre sunulur.
(b) Resmî belgeler ilgili Hükümetlerle istişare edildikten sonra Arapça, Almanca, İtalyanca, Portekizce ve İspanyolca dillerinde ve Meclis tarafından belirlenecek diğer dillerde hazırlanır.
(c) Çeşitli metinlerin yorumlanmasında görüş ayrılığı olması halinde Fransızca metin esas alınır.
- (2) Bu Sözleşme 31 Ocak 1972 tarihine kadar imzaya açık bulundurulur. Bu tarihe kadar da paragraf (1) (a) da söz edilen kopya Fransız Cumhuriyeti Hükümetine sunulur.
- (3) Genel Müdür, bu Sözleşmenin imzalanmış kopyalarından iki örneği onaylayarak bütün Birlik ülkeleri Hükümetlerine ve talep halinde diğer ülke Hükümetlerine iletir.
- (4) Genel Müdür, bu Sözleşmeyi Birleşmiş Milletler Sekreterliğinde tescil eder.
- (5) Genel Müdür, bütün Birlik ülkeleri hükümetlerine, onama veya katılma belgelerinin ve belgelere ek deklarasyonların veya daha sonra (28) (1) (c), (30) (2) (a) ve (b) ile (33) (2) ncı maddelerine ilişkin deklarasyonlar ve bu Sözleşme hükümlerinin yürürlüğü, fesh etme ihbarları ve (30) (2) (c), (31) (1) ve (2), (33) (3) ve (38) (1) ve Ek ile ilgili bildirimler hakkında bilgi verir.

Madde 38

- (1) Bu Belgeyi onaylamamış veya katılmamış veya Sözleşmenin Stockholm Belgesinin 22-26 ncı maddeleri ile bağlı bulunmayan Birlik ülkeleri 26 Nisan 1975 tarihine kadar istedikleri takdirde bu hükümlerle bağlı sayılarak söz edilen maddelerde öngörülen hakları uygulayabilirler. Bu hakları uygulamak isteyen her ülke Genel Müdüre bu durumu belirleyen yazılı bir beyanda bulunur; bu gibi beyanlar alındığı tarihten itibaren yürürlüğe girer. Bu gibi ülkeler söz edilen tarihe kadar Meclis üyesi olarak kabul edilir.
- (2) Birliğin bütün ülkeleri Teşkilat üyesi olmadığı sürece, Teşkilatın Uluslararası Bürosu, Birlik Bürosu olarak işlevini yerine getirir ve Genel Müdür, anılan Büronun Genel Müdürü olarak görev yapar.
- (3) Birliğin bütün ülkeleri Teşkilat üyesi olduğunda, Birlik Bürosunun hakları, yükümlülükleri ve malları Teşkilatın Uluslararası Bürosuna devir edilir.

EK
GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELERE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

Madde I

(1) Birleşmiş Milletler Genel Kurulunun yerleşik uygulaması çerçevesinde "gelişmekte olan ülke" olarak kabul edilen ve bu Ekle ayrılmaz bir bütün teşkil eden bu Belgeyi onaylayan ya da katılan her ülke, iktisadî durumunu, toplumsal ve kültürel ihtiyaçlarını dikkate alarak kendisini öngörülen bütün hakların korunmasını sağlayacak hükümleri derhal oluşturacak durumda görmüyorsa, katılma veya onama sırasında veya madde V (1) (c) ye göre daha sonraki bir zamanda Genel Müdüre sunacağı bir bildirimle II. veya III. maddede veya her ikisinde birden öngörülen hükümlerden yararlanmak istediğini bildirebilir. Bu ülkenin ikinci madde hükmünden yararlanmak yerine, 5 (1) (a) maddesine göre bildirimde bulunması mümkündür.

(2) (a) 28 inci maddenin (2) nci paragrafına göre 1-21 inci maddelerin ve işbu Ek'in yürürlüğe girmesinden itibaren geçecek 10 yıllık sürenin sona ermesinden önce 1 inci paragraf hükmüne göre yapılacak her bildirim anılan sürenin sona ermesine kadar geçerli olacaktır.

Bu tür bir bildirim, tamamen veya her 10 yıllık süre için kısmî olarak yenilenmesi mümkündür. Yenilenme, sürmekte olan 10 yıllık sürenin sona ermesinden en az 3, en çok 15 ay önce Genel Müdüre sunulacak bir bildirimle olur.

b) 28 inci maddenin 2 nci paragrafına göre 1-21 inci maddelerin ve bu Ek'in yürürlüğe girmesinden itibaren geçecek 10 yıllık sürenin sona ermesinden sonra 1 inci paragraf hükmüne göre yapılacak her bildirim, sürmekte olan 10 yıllık sürenin sona ermesine kadar geçerli olacaktır. Böyle bir bildirim yenilenmesi (a) paragrafının 2 nci cümlesinde düzenlenen şekilde olacaktır.

(3) Birliğe dahil ülkelerden birinin 1 inci paragrafta yer alan "gelişmekte olan ülke" sıfatının sona ermesi halinde söz konusu ülkenin bundan böyle 2 nci paragrafta öngörülen bildirim yenileme hakkı kalmayacaktır. Bildirimini resmî olarak geri alsın veya almasın bu durumdaki bir ülkenin; "gelişmekte olan ülke" sıfatının sona ermesinden sonra geçecek 3 yıllık sürenin ya da sürmekte olan 10 yıllık sürenin (hangisi daha sonra bitiyorsa) bitiminden itibaren 1 inci paragrafta öngörülen imkânlardan yararlanması mümkün olmayacaktır.

(4) 1 inci veya 2 nci paragraflara göre yapılan bildirimlerin geçersiz hale gelmesi durumunda, işbu Ek çerçevesinde verilen ruhsata dayanarak çıkarılan nüshaların mevcudu bitene kadar dağıtılmalarına devam edilebilecektir.

(5) Bu Sözleşme hükümleri ile bağlanan ve 31 inci maddenin 1 inci paragrafı hükmüne göre bu Sözleşmenin belli bir ülke toprağında uygulanması için bildirimde bulunan her ülke, yukarıda 1 inci paragrafta belirtilen ülkelere benzer durumda kabul edilerek, Sözleşmenin uygulanacağı muayyen ülke toprağı içine 1 inci paragrafta öngörüldüğü biçimde bildirimde ve 2 nci paragrafta öngörüldüğü biçimde yenileme bildiriminde bulunabilecektir.

(6) (a) 1 inci paragraf hükmünde öngörülen imkânlardan yararlanan bir ülke diğer bir ülkeye daha kısa korunma süresi için izin vermemesi durumunda, eğer önceki ülke kaynak ülke ise, 1-20 nci maddeler gereği bu izni vermek zorundadır.

(b) Madde V (1) (a) ya göre bildirimde bulunmuş bir kaynak ülke eserleri için, 30 uncu maddenin (2) (b) fıkrasının ikinci cümlesinde düzenlenen karşılıklı muamele (mütekabiliyet) için başvuru hakkını, 1 inci maddenin 3 üncü fıkrasındaki süre sona ermeden kullanamayacaktır.

Madde II

(1) Bu maddenin sağladığı haklardan yararlanmak istediğini bildiren her ülke basılı veya benzer şekilde çoğaltılmış eserler için madde 8 (a) da düzenlenen inhisari nitelikteki çeviri hakları için,

yetkili makamlarca aşağıdaki koşullarda IV. maddede göre verilecek inhisari nitelikte olmayan ve devredilemez bir ruhsat sisteminden yararlanacaktır.

(2) (a) Eserin ilk yayım tarihinden itibaren 3 üncü paragrafta sözü geçen üç yıllık bir sürenin ya da söz konusu ülkenin ulusal mevzuatınca belirlenen daha uzun bir sürenin bitmesinden sonra çeviri hakkı sahibi tarafından, bizzat veya onun muvafakatı ile bir başkası tarafından, o ülkede konuşulan dillerden birinde eserin bir çevirisi yayımlanmamışsa, o ülke uyruğu olan herkes çeviri için ruhsat alarak eseri basılı olarak veya benzer şekilde çoğaltılarak yayımlayabilecektir.

(b) O ülke dilinde yayımlanan bir çeviri eserin basılı bütün nüshalarının mevcudu tükenmişse, bu maddede öngörülen şartlar ile bir ruhsat verilebilecektir.

(3) (a) 2 (a) paragrafında öngörülen üç yıllık süre, eserin Birliğe üye olan bir ya da daha fazla gelişmiş ülkede yaygın olarak konuşulan dillerin dışındaki bir dile çevirisi halinde bir yıla indirilecektir.

(b) 1 inci paragrafta söz edilen ülkelerden biri, Birliğe üye olan ve aynı dilin yaygın olarak konuşulduğu gelişmiş ülkelerin oybirliği ile varacakları bir mutabakatla bu dile yapılacak çeviriler için 2 (a) paragrafında öngörülen üç yıllık süreyi bir yıldan az olmamak kaydıyla daha kısa bir süreye indirebilecektir. Ancak İngilizce ve İspanyolca dilleri için bu cümle hükmü uygulanmaz. Bu konuda varılacak mutabakat ilgili hükümetlerce Genel Müdüre bildirilecektir.

(4) (a) bu maddeye dayanılarak;

(i) Ruhsat için başvuran Madde IV. (1) de aranan şartları karşıladığı tarihten itibaren.

(ii) Ruhsat için başvuranın çeviri hakkı sahibinin kimliğinin ve adresinin bilinmediği durumlarda Madde IV (2) de öngörüldüğü şekilde ruhsatı vermeye yetkili makama başvuru belgesini gönderdiği tarihten itibaren 6 aylık bir süre daha geçmeden önce üç yıldan sonra kazanılabilecek, 9 aylık bir süre daha geçmeden de 1 yıldan sonra kazanılabilecek herhangi bir ruhsat verilemeyecektir.

(b) Söz edilen 6 ya da 9 aylık süre içinde çeviri hakkı sahibi tarafından bizzat veya onun verdiği muvafakata dayanılarak, ruhsat başvurusunda bulunulan dilde eserin bir çevirisi yayımlanmamışsa bu maddeye dayanarak herhangi bir ruhsat verilemeyecektir.

(5) Bu maddeye göre, ancak öğretim, bilim ve araştırma amaçları için ruhsat verilebilecektir.

(6) Eser, çeviri hakkı sahibi tarafından bizzat veya onun muvafakatı ile bir başkası tarafından, o ülkedeki benzer eserler göz önüne alındığında makul sayılabilecek bir bedel karşılığında yayımlanmışsa, aynı dilde ve içerikte bir çeviri için bu maddeye dayanılarak daha önce verilen ruhsatlar iptal edilecektir. Ruhsatın iptalinden önce basılmış olan nüshaların dağıtımına ise mevcudun tükenmesine kadar devam edilebilecektir.

(7) Resimlendirme ağırlıklı eserlerde; metnin çevirisi ve yayımı ile resimlendirmenin çoğaltılması ve yayımı konusunda ancak III. maddedeki şartların da karşılanması halinde ruhsat verilebilecektir.

(8) Yazarın, eserin bütün nüshalarını dolaşımdan çekmesi halinde bu maddeye dayanarak herhangi bir ruhsat verilemeyecektir.

(9) (a) Aşağıda yazılı bütün şartların karşılanması halinde, basılmış veya benzer bir şekilde çoğaltılmış bir eserin çevirisi için bir yayın kuruluşuna o yayın kuruluşunun yöneticilerinin 1 inci paragraf kapsamındaki bir ülkede bulunması ve söz konusu ülkenin yetkili makamlarına başvuruda bulunması halinde ruhsat verilebilecektir.

(i) Çevirinin anılan ülkenin mevzuatına uygun olarak elde edilen bir nüshadan yapılmış olması.

(ii) Çevirinin yalnızca öğretim, veya belirli alanlardaki uzmanlara bilimsel, teknik ve meslekî araştırma sonuçlarını açıklamaya yönelik amaçlarla yapılacak yayınlarda kullanılması.

(iii) Çevirinin yalnızca (ii) şartında belirtilen amaca yönelik, ilgili ülke mevzuatına uygun bir şekilde yasaya uygun araçlarla ilgili ülke Toprağındaki hedef kitleye iletilen yasalara uygun nitelikteki bir yayında kullanılacak olması.

(iv) Çevirinin bütün kullanımının ticarî amaçlar dışında kalması.

(b) Bu paragraf hükmüne göre verilen bir ruhsata dayanılarak bir yayın kuruluşu tarafından yapılan bir çevirinin ses ve görüntü kayıtları, (a) paragrafında öngörülen şartlarda ve yine (a) paragrafında belirtilen amaçlara yönelik olarak söz konusu yayın kuruluşunun izni alınarak ruhsatı veren yetkili makamın bulunduğu ülkede faaliyetini sürdüren diğer yayın kuruluşları tarafından da kullanılabilir.

(c) Bir yayın kuruluşuna, yukarıda, (a) fıkrasında öngörülen bütün kısıtlara ve şartlara uyum kaydıyla audiovizual (sesli görüntülü) bir kayıt (tespit) içindeki metnin çevirisi konusunda - söz konusu kaydın hazırlanması ve yayımının yalnızca sistemli eğitsel etkinliklerde kullanılması amacına dayanıyorsa- ruhsat verilebilir.

(d) (a) ve (c) paragraflarına bağlı olarak önceki paragraflarda öngörülen hükümler, bu fıkra göre verilecek ve kullanılacak ruhsatlar için de uygulanacaktır.

Madde III

(1) Bu madde hükmünden yararlanmak istediğini bildiren her ülke 9 uncu maddede düzenlenen inhisari nitelikteki çoğaltma hakkı yerine yetkili makamlarca IV üncü maddeye göre ve aşağıda yazılı şartlarda verilebilecek inhisari olmayan ve devredilmez nitelikteki bir ruhsat sistemini uygulayacaktır.

(2) (a) 7 nci paragraf gereği bir esere bu maddenin,

(i) 3 üncü paragrafında yer alan, eserin belli bir baskısının ilk yayım tarihinden başlayan sürenin,

(ii) Ya da aynı tarihte başlayan, 1 inci paragrafta söz edilen ülkenin ulusal mevzuatı tarafından belirlenen daha uzun bir sürenin, bitiminden sonra uygulanması halinde, eserin söz konusu baskısına ait nüshalar umuma arz edilmemişse ya da sistemli eğitsel etkinlikler içinde çoğaltma hakkı tarafından bizzat ya da onun rızasıyla bir başkası tarafından benzer eserler için ülkede normal olarak öngörülen bir ücret yayımlanmamışsa o ülke uyuğu olan herkes bu baskının yayımı ve çoğaltılması için o ücret karşılığında ya da sistemli eğitsel etkinlikler çerçevesinde kullanılmak için o ücretin de altında bir ücret karşılığında ruhsat alabilecektir.

(b) Eğer uygulanacak sürelerin bitiminden sonra o baskının ruhsata bağlı umuma arz edilmiş hiç bir nüshasının -ya da sistemli eğitsel etkinlikler için yayımlanmış nüshaların- benzer eserler için ülkede normal olarak öngörülen ücret karşılığında satılması için arzı kalmamışsa; bu maddede öngörülen şartlarda (a) paragrafında düzenlenen bir baskının çoğaltılması ve yayımı konusundaki bir ruhsat verilebilir.

(3) Aşağıdaki durumlar hariç madde II (a) (i) de atıfta bulunulan süre 5 yıl olacaktır.

(i) Doğa bilimleri ve fizik eserleri için Matematik ve Teknoloji de dahil bu süre 3 yıl olacaktır.

(ii) Edebiyat (fiction) şiir, drama, müzik ve sanat eserleri için bu süre 7 yıl olacaktır.

(4) (a) Bu maddeye dayanılarak;

(i) Ruhsat için başvuranın IV. maddenin 1 inci paragrafındaki şartları karşıladığı tarihten itibaren.

(ii) Çoğaltma hakkı sahibinin kimliğinin ve adresinin bilinmediği durumlarda ruhsat için başvuranın IV. maddenin 2 nci paragrafında düzenlendiği üzere başvuru belgesini ruhsat vermeye yetkili makama gönderdiği tarihten itibaren,

altı aylık bir süre geçmeksizin 3 yıldan sonra elde edilen herhangi bir ruhsat verilemeyecektir.

(b) Diğer sürelerin geçmesinden sonra ve madde IV (2) ye göre ruhsat alınabilen durumlarda başvuru belgesinin gönderildiği tarihten itibaren 3 aylık bir süre geçmeksizin hiç bir ruhsat verilemeyecektir.

(c) (a) ve (b) paragraflarında atıfta bulunulan 6 ya da 3 aylık süreler içerisinde 2 (a) da tarif edilen türde bir dağıtım yapılmamışsa,

bu maddeye göre hiçbir ruhsat verilemeyecektir.

(d) Eğer yazar, çoğaltılması ve yayımı konusunda ruhsat için başvuru baskının bütün nüshalarını tedavülden çekmişse, hiç bir ruhsat verilemez.

(5) Aşağıdaki hallerde bir eserin çevirisinin çoğaltılması ve yayımı konusunda ruhsat verilemez.

(i) Çeviri, çeviri hakkı sahibi tarafından ya da onun rızası ile yayımlanmamışsa, veya

(ii) Çeviri ruhsat için başvuru yapılan ülkede yaygın olarak konuşulan bir dilde değilse,

(6) Bir eserin 1 inci paragrafta belirtilen bir ülkede sistemli eğitimsel etkinlikler kapsamında olan ya da umuma arz edilen bir baskının nüshaları, çoğaltma hakkı sahibi tarafından ya da onun izniyle o ülkede benzer eserler için normal olarak öngörülen ücret karşılığında dağıtılıyorsa, bu maddeye dayanılarak aynı dilde ve içerikteki bir baskı için verilmiş olan diğer ruhsatlar iptal edilecektir. Ruhsatın iptalinden önce dolaşımda olan nüshaların dağıtımına ise mevcudun tükenmesi-ne kadar devam edilebilecektir.

(7) (a) b paragrafına dayanılarak bu maddenin uygulanacağı eserler basılı ve benzer şekilde çoğaltılarak yayımlanmış eserlerle sınırlıdır.

(b) Bu madde ruhsat için başvuru yapılan ülkede yaygın olarak konuşulan bir dilde koruma altındaki eserlerin çevirileri de dahil olmak üzere audiovisual (sesli görüntülü) biçimde yasalara uygun olarak yapılmış kayıtların çoğaltılmasında da uygulanacaktır. (Yalnızca sistemli eğitimsel etkinliklerde kullanılmaya yönelik kayıtlarda)

Madde IV

(1) Yalnızca ruhsat için başvuru yapılan ilgili ülke esaslarına göre çeviri yapma ve yayımlama ya da çoğaltma ve yayımlama hakkı sahibinden ruhsat isteminde bulunduğunu ve bu isteminin kabul edilmediğini, ya da kendisine düşen bütün özeni göstermesine rağmen hak sahibini bulamadığını ortaya koyması halinde II ya da III. maddeye dayanılarak bir ruhsat verilebilecektir. Başvuru ruhsat isteminde bulunduğunu aynı zamanda 2 nci paragrafta belirtilen ulusal ya da uluslararası bilgi merkezlerine de bildirecektir.

(2) Hak sahibi bulunamıyorsa ruhsat için başvuru belgelerinin örneklerini taahhütlü olarak ruhsat vermeye yetkili makama, eserde adı yazılı yayımcıya ve yayımcının iş merkezinin bulunduğu ülke hükümetince Genel Müdüre yapılan bildirimle belirlenmiş olan ulusal ya da uluslararası bir bilgi (information) merkezine gönderecektir.

(3) II ya da III. maddeye göre verilen bir ruhsata dayanarak yayımlanan ya da çoğaltılan bütün nüshalarda yazarın adına yer verilecektir. Eserin adı bütün bu nüshalarda belirtilir. Çeviri eserlerde de eserin özgün adına mutlaka bütün nüshalarda yer verilir.

(4) (a) II. ve III. maddelere göre verilen hiç bir ruhsat nüshaların dışsattımını kapsamayacak, ancak çevirinin ya da çoğaltmanın başvuruda bulunulan ülke toprağında yayımlanması için geçerli olacaktır.

(b) a paragrafında öngörülen dışsattım kavramı nüshaların herhangi bir ülkeden I. maddenin 5 inci paragrafına göre bildirimde bulunmuş bir başka ülkeye gönderilmesini de kapsayacaktır.

(c) Bir ülkede İngilizce, Fransızca ve İspanyolca dilleri dışındaki bir dile yapılacak çeviriler için II. maddeye dayanarak ruhsat veren hükümet ya da kamu kuruluşunun bu ruhsata göre yayım-

lanan bir eserin nüshalarını bir başka ülkeye göndermesi durumunda aşağıdaki şartların hepsi karşılaniyorsa, bu gönderme eylemi "dışsatım" olarak kabul edilmeyecektir.

(i) Alıcıların yetkili makamlarının ruhsat verdiği ülke yurttaşları olan kişiler ya da bu kişilerin örgütlendiği kuruluşlar olması,

(ii) Nüshaların yalnızca öğretim, bilim ve araştırma amaçlarına yönelik olarak kullanılması,

(iii) Nüshaların gönderilmesi ve sonradan alıcılara dağıtımının ticarî amaçlar dışında kalması,

(iv) Nüshaların gönderildiği ülke ile yetkili makamlarının alımına veya dağıtımına ya da her ikisine birden izin verdiği ülkenin aralarında anlaşmış olması ve ruhsat veren ülke hükümetinin Genel Müdüre bu anlaşma konusunda bildirimde bulunmuş olması,

(5) II ve III. maddelere göre verilen bir ruhsata dayanarak yayımlanan bütün nüshalarda, bu nüshaların yalnızca ruhsatın uygulanacağı ülke ya da toprak parçasında dağıtılabilecekleri konusunda ilgili dilde yazılmış bir ibare yer alacaktır.

(6) (a) Aşağıdaki hususların sağlanması ulusal düzeyde hükme bağlanır.

(i) Ruhsatın çeviri ya da çoğaltma hakkı sahibine örneğin ücret konusunda ilgili iki ülkede de kişilerin özgür iradeleriyle görüşerek belirledikleri ruhsatlarda normal olarak yer alan haklara uygun haklar sağlanması,

(ii) Ücretin ödenmesi ve nakli: Ulusal para mevzuatının müdahalesi olduğunda yetkili makamların ücretin uluslararası çevrilebilir bir kur ya da dengi bir ödeme vasıtasıyla nakli konusunda elinden gelen bütün gayreti göstermesi,

(b) Eserin çevirisinin doğru olarak yapılmasını ve belli bir baskımın sağlıklı olarak çoğaltılmasını sağlamak için ulusal mevzuatta gerekli düzenlemeler yapılır.

Madde V

1. (a) Onama ya da katılma sırasında II. madde hükmünden yararlanmak istediği konusunda bildirimde bulunulması gereken her ülke, bunun yerine,

(i) Söz konusu ülke 30 uncu maddenin 2 (a) paragrafının uygulanacağı bir ülke ise, çeviri hakkı için bu madde hükmüne dayanarak bildirimde bulunacaktır.

(ii) 30 uncu madde 2 (a) paragrafının uygulanamayacağı bir ülke ise hatta Birliğin dışında bir ülke değilse; 30 uncu maddenin 2 (b) paragrafının 1 inci cümlesine göre bildirimde bulunacaktır.

(b) I. maddenin 1 inci paragrafında öngörüldüğü şekilde "gelişmekte olan ülke" sıfatının sona ermesi durumunda, bu paragrafa göre yapılacak bir bildirim birinci maddenin 3 üncü paragrafındaki sürenin sona erdiği tarihe kadar geçerli olacaktır.

(c) Bu paragrafa göre bildirimde bulunmuş hiç bir ülke bu bildirimini geri çekse dahi daha sonra II. madde hükmünden yararlanamayacaktır.

(2) 3 üncü paragrafa göre; II. madde hükmünden yararlanan hiçbir ülke sonradan 1 inci paragrafa dayanarak bildirimde bulunamayacaktır.

(3) I. maddenin 1. paragrafında belirtilen "gelişmekte olan ülke" sıfatını yitiren her ülke, I. maddenin 3 üncü paragrafında yer alan uygulanacak sürenin bitiminden en çok iki yıl öncesine kadar 30 uncu maddenin 2 (b) paragrafının 1 inci cümlesindeki sonuç için, Birlik içinde olup olmadığına bakılmaksızın bildirimde bulunabilir. Böyle bir bildirim 1 inci maddenin 3 üncü paragrafındaki sürenin bitiminden itibaren yürürlüğe girecektir.

Madde VI

(1) Birliğe üye her ülke, Antlaşma tarihinden itibaren ve 1 - 20 nci maddeler ve bu Ekle bağlanmadan önceki herhangi bir tarihte,

(i) 1 inci ila 21 inci maddeler ve bu Ek ile bağlanan bir ülke olup olmadığı, 1 inci maddenin 1 inci paragrafında yer alan haklardan yararlanıp yararlanmayacağı, aşağıda (ii)'de belirtilen hususlar-

da mutabık olan kaynak ülke eserlerine II. veya III. madde hükümlerini ya da her ikisini birden uygulayıp uygulamayacağı konusunda,

bildirimde bulunabilecekler.

(ii) Bu Ek'in yukarıda (i) ye göre ya da I. maddeye göre bildirimde bulunan kaynak ülkelere uygulanması konusunda bildirimde bulunabilecektir.

(2) 1 inci paragrafa göre yapılacak her bildirim yazılı olacak ve Genel Müdüre sunulacaktır. Bildirim Genel Müdüre sunulduğu tarihte yürürlüğe girecektir.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

<u>Cilt</u>	<u>Birleşim</u>	<u>Sayfa</u>
78	71	227
83	93	84
91	136	85:92,95,157:162

I. – Gerekçeli 812 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 136 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II. – Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Millî Eğitim ve Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III. – Esas No. : 1/820